
Sommerlegen

LEGELIVET

FREDERIK EMIL JUUL

fejuul.medisin@gmail.com

Frederik Emil Juul er lege og forsker i forskningsgruppen Klinisk effektforskning ved Oslo universitetssykehus, Rikshospitalet.

Noen leger benytter sommeren til å vikariere ved et legekantor langt fra eget hjem.

Foto: Jon Olav Nesvold

Sommer betyr ferie for mange leger, men det er stor forskjell på hvordan vi velger å feriere. Mange foretrekker å nyte rolige dager på en strand eller dra på lange sykkelturner over flere dager. Noen velger imidlertid å arbeide som legevikarer ved et annet legekantor enn der de jobber til daglig. «Sommerleger» kan vi kalle dem. Hva er det som får noen leger til å bruke egen ferie på å utøve legevirksomhet, og hvilke følger kan det ha for legen selv og legekantoret som gjester sommerlegen? Det har jeg gjort meg noen tanker om etter å ha snakket med andre sommerleger og vært sommerlege selv de siste par årene.

*«Hva er det som får noen leger til å bruke egen ferie på å utøve
legevirksomhet?»*

Først, hva motiverer sommerlegen? Noen gjør det for å avlaste de lokale fastlegene, så de kan ta en velfortjent ferie uten at pasientene og bygda blir stående uten lege i flere uker – rent altruistiske hensikter, med andre ord.

Andre lar seg motivere av å få mer klinisk erfaring og noe å skrive på egen CV til senere jobbsøknader. Dette gjelder særlig medisinstudenter som skal søke LIS 1-stilling ved fullført utdannelse, men også erfarne leger kan ha faglig utbytte av å arbeide som sommerlege. Dessuten kan sommervikariatet by på en fin avveksling i form av andre arbeidsoppgaver enn det sommerlegen utøver til vanlig. For å ta meg selv som eksempel er arbeidsoppgavene som sommerlege ved et fastlegekontor øverst i Gudbrandsdalen svært forskjellig fra det jeg gjør i min forskerstilling ved Rikshospitalet.

Likevel er ikke fastlegearbeidet helt unyttig for det jeg gjør ellers i året. Blant annet gjør innsikten i fastlegens og klinikerens perspektiv at jeg kan planlegge mer klinisk relevante studier. Det faglige bidraget kan også gå andre veien. For eksempel kan en onkolog i sommervikariat ved et legekontor gi de lokale legene en oppdatering i behandlingsalternativer ved ulike kreftformer. Med andre ord kan både sommerlegen og de lokale legene ved legekontoret oppnå mer enn en fin avveksling ved å ta med seg sommerens erfaringer til arbeidet utenom sommerferien.

Det er ikke nødvendigvis bare jobben og ekstra erfaring som lokker sommerlegen ut i det ganske land. Mange reiser til familie eller venner i sommerferien, og for noen passer det da fint å hjelpe til ved det lokale legekontoret. Andre velger å reise bort fra familien for å få noen uker egentid. De kan være blant sommerlegene som i tillegg ønsker å oppleve nye områder. For eksempel har jeg kollegaer som vil arbeide på Vestlandet med høye fjell og pittoreske små bygder for å få en annerledes og eksotisk avveksling fra storby og storsykehuslivet.

«Jeg har kollegaer som vil arbeide på Vestlandet med høye fjell og pittoreske små bygder for å få en eksotisk avveksling fra storby og storsykehuslivet»

Spektakulær norsk natur reklamerer mange av bemanningsbyråene med i sine utlysninger. Disse byråene betaler godt, og mange sommerleger lar seg motivere av å tjene noen ekstra kroner. Fra legekontoret og kommunen sitt ståsted kan det imidlertid bli dyrt i lengden – en av ulempene med sommerlegene.

En annen ulempe for legekontoret kan være vikarleger som ikke kjenner lokale rutiner eller geografi. For eksempel kan det være vanskelig for en sykehuslege fra Innlandet som sommervikarierer ved et fastlegekontor på Finnmarkskysten, å vite hvilken øy pasienten befinner seg på eller hvor langt det er for pasienten til nærmeste sykehus. For ikke å glemme hvordan pasienten skal transporteres til sykehuset. Det kan skape frustrasjon blant det lokale helsepersonellet.

Det ligger også en potensiell ulempe i at sommerlegen utøver nye arbeidsoppgaver som hen ikke nødvendigvis er like god på som de lokale legene. Selv om sommerlegen takler utfordringen på en god måte, kan pasientene bli skeptiske til sommerlegens kompetanse. Et litt humoristisk eksempel på dette var en pasient med et kutt på kneet som lurte på hva jeg fikk i ungdomsskolefaget Kunst og håndverk da hun fikk vite at jeg vanligvis forsket på tarmsykdommer i Oslo. Fem suturer senere var pasienten heldigvis beroliget og fornøyd.

Publisert: 27. juni 2022. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.22.0371

